

Tanulási stílus, stratégia, módszerek, motiváció

BIZTOS, HOGY JÓL CSINÁLOM?

Mit jelentenek a címben felsorolt fogalmak?

- **Tanulási stílus:** az önálló tanulásod során előnyben részesített külső és belső tanulási feltételek
- **Tanulási stratégia:** a tanulási tevékenységre vonatkozó tervek összessége
- **Tanulási módszerek:** azok a tanuláshoz alkalmazott technikák, tényleges tanulási tevékenységek, gyakorlatok, melyekből végső soron felépül a tanulási stratégia
- **Tanulási motiváció:** a tanulási tevékenységre készítő belső

A tanulási stílus

**TÖBB FÉLE MODELLEL SZOKÁS LEÍRNI, MI
CSAK A LEGFONTOSABBAKAT NÉZZÜK MEG.**

**TE MELYIK CSOPORTBA
TARTOZOL?**

A tanulási stílus összetevői

**ELŐSZÖR MEGNÉZZÜK, MIK
EZEK A JELLEMZŐK, AZTÁN
RÉSZLETESEN BESZÉLÜNK
RÓLUK...**

Az öt összetevő:

1. Környezeti jellemzők
2. Fiziológiai jellemzők
3. Pszichológiai jellemzők
4. Érzelmi jellemzők
5. Társas jellemzők

Környezeti jellemzők

A tanulási környezet:

- *a fény,*
 - *a hőmérséklet,*
 - *a hang.*
- Egyeseket az erős fény zavar, másokat a gyengébb világítás elálmósít.
 - Ugyanez igaz a hőmérsékletre és a környezeti hangokra, zajokra is.
 - Vannak, akik csendben tudnak tanulni, másoknak kell a háttérzaj, ami árnyékolja a különböző elterelő zajokat, így segíti az összpontosítást.
(Legjobbnak a szöveg nélküli zenét tartják!!!)

Fiziológiai jellemzők

- Ezek közé a jellemzők közé tartozik az észlelés, az idő, a mozgás, a testhelyzet és a táplálékfelvétel.
- Mindenkinek eltérő a napi ciklusa. Akkor tanulj, amikor a leginkább neked megfelelő!
- Vannak gyermekek, akiknek sokkal jobb a teljesítménye, ha nem széken ülve, hanem fotelben heverve vagy a földön tanulhatnak.
- Sok gyerek jobban tud koncentrálni, ha rágicsálhat, iszogathat tanulás közben.

Most jön a legfontosabb, amit
hasznosítani tudsz a tanulásban!!!

**SZÓVAL MOST
FIGYELJ
NAGYON!!!**

Ide tartoznak az érzékelés és észlelés módozatai:

- a) vizuális (látási dominancia);
- b) auditív (hallási dominancia);
- c) taktilis-kinesztétikus
(tapintási-mozgásos dominancia);
- d) vegyes (nincs dominancia).

NÉZZÜK ŐKET EGYENKÉNT!!!

A vizuális stílusú tanuló

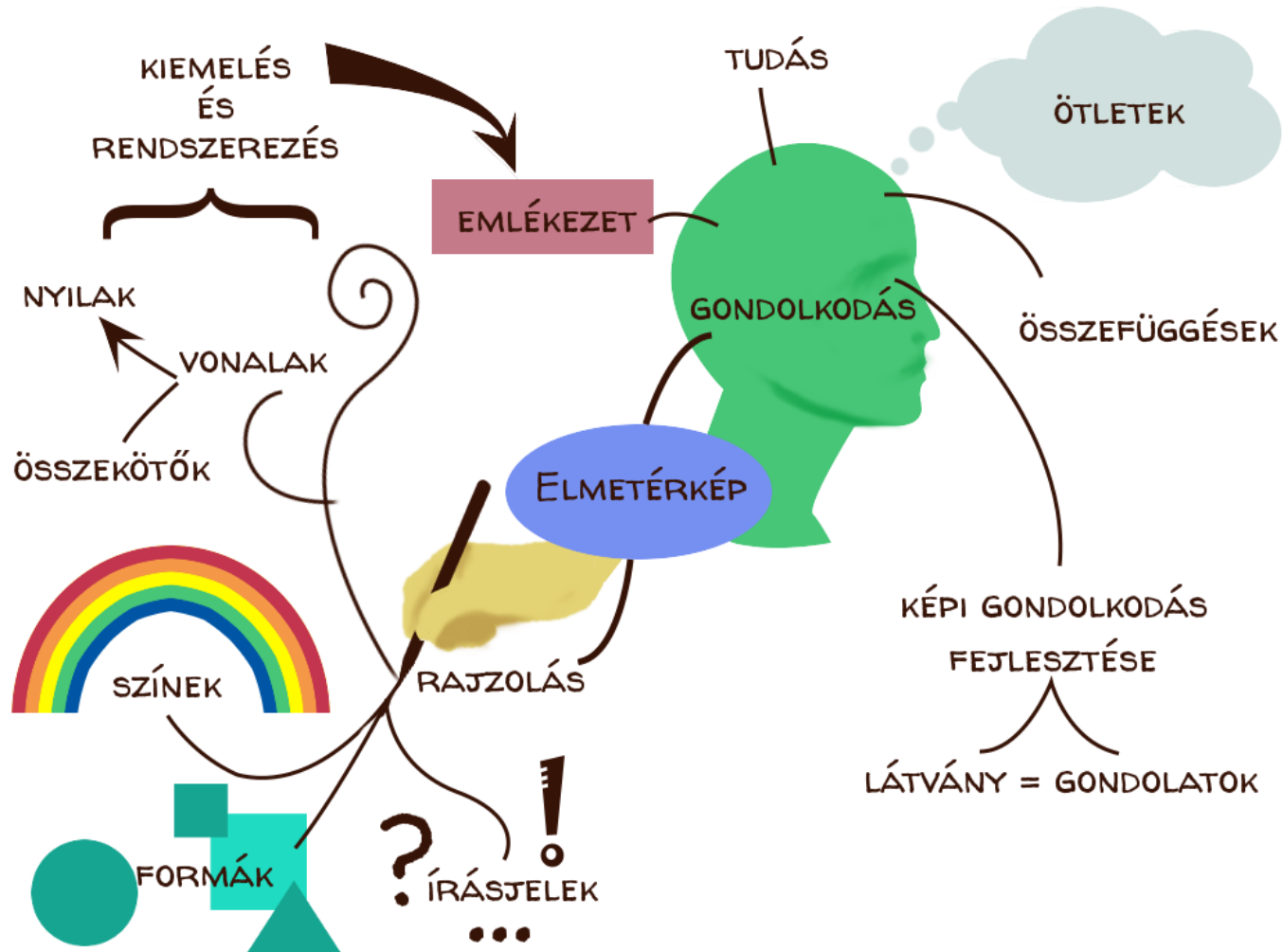

- A látottakra támaszkodik elsősorban, mind a memorizáláskor, mind az előhíváskor.
- Nagyon hasznos számára a szemléltetés, tankönyvi vagy a tanár által bemutatott ábrák, képek.
- Új anyagok elsajátításakor (vagy, amikor ő igyekszik megértetni valamit másokkal) a bemutatás és nem az elmagyarázás a döntő számára.

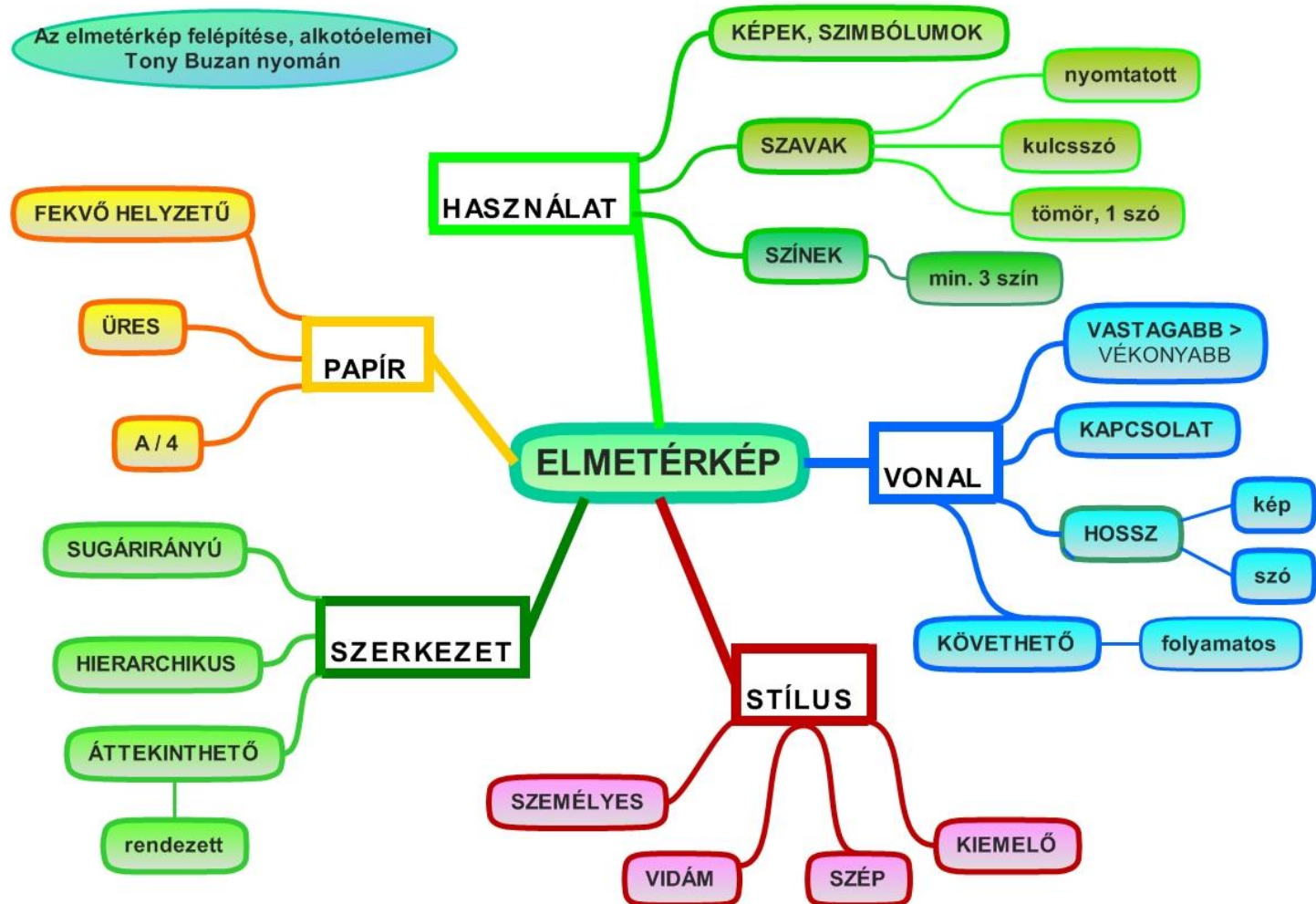
HA MAGADRA ISMERTÉL, AKKOR

- **készíts ábrákat!**
- **a szövegben használj különböző színeket!**
- **rajzolj!**
- **használj kiemelő filcet!**
- **készíts gondolattérképet!**

Segíts magadon...

Segíts magadon...

Az auditív stílusú tanuló

- A verbális ingerekre figyel elsősorban, önálló tanuláskor gyakran hangosan szokta olvasni a tananyag szövegét (lecke felmondása).
- A tanár magyarázatának hallgatása hatékonyabb számára, mint a könyvből való olvasás.
- Jobban tud úgy tanulni, ha valaki elmondja neki a leckét, mintha könyvből tanul.

HA MAGADRA ISMERTÉL, AKKOR

- **olvasd hangosan!**
- **mondd fel magadnak!**
- **mondd fel valakinek!**
- **vedd fel a telefonodra, és hallgasd meg!**
- **mondjátok el egymásnak a tanultakat!**

A taktilis-kinesztétikus stílusban tanuló

- A mozgás, a cselekvés, a tapintás, a kézzel végzett manipuláló tevékenység játszik vezető szerepet: az ismeretsajátítást gyakran mozdulatokkal, mutogatással, leírással segíti a gyerekek.
- Jobban kedveli azokat a feladatokat, ahol kézzelfogható dolgokkal kell foglalkozni.

HA MAGADRA ISMERTÉL, AKKOR

- **készíts jegyzetet, ábrát!**
- **írd le, amit tanulsz!**
- **nyugodtan mászkálj fel-alá!**
(séta, babrálás, gesztikulálás, testhelyzet váltogatása)

Természetesen az információ beépülése
annál hatékonyabb, minél több
csatornán megerősítést nyer!

A tanulók a következő arányban jegyzik meg a tananyagot:

10%-át annak, amit olvastak

20%-át annak, amit hallottak

30%-át annak, amit láttak

50%-át annak, amit láttak és hallottak

70%-át annak, amit ők mondtak

90%-át annak, amit ők mondtak és csináltak.

De emlékezzünk, az öt összetevő:

1. Környezeti jellemzők
2. Fiziológiai jellemzők
3. Pszichológiai jellemzők
4. Érzelmi jellemzők
5. Társas jellemzők

Pszichológiai jellemzők

- Az információfeldolgozás módja
- A feladatmegoldás módja
- Az energia forrása
- A döntéshozatal módja
- A döntés ideje

Az információfeldolgozás módja elsősorban attól függ, hogy a tanulóra melyik féltekei dominancia jellemző.

**A JOBB OLDALI
DOMINANCIÁHOZ INKÁBB A
GLOBÁLIS
INFORMÁCIÓFELDOLGOZÁSI
MÓD KÖTHETŐ, MÍG A BAL
FÉLTEKÉHEZ AZ ANALITIKUS.**

Az inkább analitikus gondolkodásúak

- Lépésről lépésre, szekvenciálisan (egymás után sorban), fokozatosan felépítve haladnak a megértés felé.
- A magyarázatokat jól értik.
- Oda nem tartozó információkkal nem foglalkoznak, mialatt fokozatosan haladnak előre.

A globális gondolkodásúak

- Könnyebben tanulnak rövid történetek által.
- Illusztrációk, humor, szimbólumok, és mindenféle szemléltetés segíti őket.
- Először meg kell érteniük, hogy mit és miért tanulnak, utána már tudnak a részletekre figyelni.

MAGADRA ISMERTÉL?

- Mielőtt nekiállsz a leckének, tekintsd át az egészet!
- Mit tanultatok mostanában? Mi jön ezután? Lapozz előre!
- Ha vannak, nézegesd meg a lecke képeit, ábráit!

FIGYELEM!!!

- A kitartó munkavégzés képessége eltérő lehet az analitikus és a globális szemléletmódú tanulóknál. Az analitikusok tűnnek kitartóbbnak, mivel ők képesek arra, hogy egy feladatra összpontosítsanak, amíg a végére nem járnak.
- A globálisaknak azonban hosszabb időre van szükségük, mivel előbb az egész koncepciót fel kell fogniuk, csak az után tudnak a részletekkel foglalkozni, gyakran egyszerre több dolgot is művelni, amiért úgy tűnhet, hogy kevésbé kitartók.

A feladatmegoldás módja szerint megkülönböztethetünk reflektív és impulzív stílust.

A reflektívre a válasz gondos mérlegelése jellemző, a tanuló megfontolja hipotéziseit és megoldásait. (Nem mondja ki az ötleteit, míg nem biztos a helyességében.)

Az impulzív nem mérlegel, gyors, ám gyakran átgondolatlan válaszokat ad. Intuitív, néha nem tudja megindokolni válaszát, elmagyarázni az ahhoz vezető utat. (Ontja az ötleteket, köztük sokszor rosszakat is.)

Az energia forrása alapján...

...megkülönböztethetünk **extrovertált** (a külvilágra nyitott, gyorsan reagáló) és **introvertált** (befelé fordul, lassúbb) típust.

Az extrovertált számára a külső (dicséret, elismerés, mások előtt szerzett siker), míg az introvertált számára a belső ingerek (jól elvégzett munka öröme, sikerélmény, önbizalom) biztosítják az energiát.

A döntéshozatal módja alapján...

...lehet valakinek a stílusa gondolkodó és érző.

A gondolkodót objektivitás, elemzés, kritika, versengés jellemzi. (Jó/nem jó.)

Az érzőt inkább az emberek elemzése érdekli, együtt érző, harmóniára törekszik.

(Nem fontos annyira, hogy megbántsam...)

A döntés ideje is eltérő lehet

- a szervezett gyorsan, hamar dönt, szabályokra támaszkodik, jó az időbeosztása.
- A rugalmas képes a döntést elhalasztani, jól viseli az ideiglenes bizonytalanságot.

Érzelmi jellemzők

Mik tartoznak ide?

- A felelősségtudat,
- a felelősségvállalás,
- a motiváció,
- a kitartás és
- az önbizalom.

Társas jellemzők

AZ EGYÉNI STÍLUSÚ ÉS A TÁRSAS STÍLUSÚ TANULÓK

Az egyéni stílusú gyermek..

...igényli a nyugalmat, kedveli a csendet, zavarják a környezet ingerei, a körülötte levő emberek.

Nyugtalanítja, ha tanulás közben zaj, beszélgetés van körülötte. A legtöbb tehetséges gyermek szeret egyedül dolgozni, tanulni és játszani, mivel így egyedi gondolkodásmódja jobban kibontakozhat.

A társas stílusú tanuló

- Igényli a barátok, szülők, tanárok segítő jelenlétét, kedveli, ha az anyagot megbeszélheti másokkal.
- Szereti, ha kikérdezik tőle, amit megtanult.
- A hasonló korú társ segítséget nyújthat a megértésben, mivel gondolkodása hasonló (eszébe juthat például olyan analógia, ami közös élményen alapul).
- A felnőtt segítségét sem egyformán igényelhetik, van gyermek, aki tekintélyelven fogadja el az irányítást, mások (különösen a tehetségesek) inkább egyfajta partneri viszonyt preferálnak.

Tanulási stratégiák

- 1. A MÉLYRE HATOLÓ TANULÁSI STRATÉGIA**
- 2. A SZERVEZETT TANULÁS**
- 3. A MECHANIKUS (REPRODUKÁLÓ) TANULÁS**

A mélyre hatoló tanulási stratégia

A dolgok megértésére törekszik, az összefüggések megragadására, az új ismeretek régiekhez való kapcsolására, széles áttekintésre. Rendszerben szemléli az anyagot, következtetéseket von le, kritikát fogalmaz meg.

Lépései:

- megfigyelem, elolvasom, megnézem;
- megértem (kérdeszek, értelmezek, elképzelek);
- megjegyzem (ismétlem, felmondom, kulcsszavakat keresek, ellenőrzöm);
- alkalmazni tudom.

A szervezett tanulási stratégia

A szervezett tanulásra a rendszeresség, a jó munkaszervezés jellemző, kialakítja az egyéniségének és a tantárgynak megfelelő módszerkombinációt (sorrendiség, lényegkiemelés, az ismeretek feldolgozásának módszere).

A mechanikus tanulási stratégia

A mechanikus (reprodukáló) tanulásra a részletek megjegyzése jellemző, az ismeretek precíz, pontos rögzítését és reprodukcióját tekinti a tanulás céljának. A csak mechanikusan tanuló diák nem szereti azokat a feladatokat, amelyeken törnie kell a fejét, inkább szó szerint tanul mindent, akkor biztos önmagában. Gyakran olyan dolgokat is megtanul, amiket nem is nagyon ért.

Természetesen azért a mechanikus tanulási stratégiának is van helye a tanulás folyamatában, hiszen vannak olyan ismeretek (pl. évszámok, idegen szavak, képletek), melyeket így lehet elsajátítani, illetve van, amikor az előzetes megértést kell hogy kövesse a mechanikus bevésés (pl. versek, memoriterek).

Elemi tanulási technikák

- szöveg hangos olvasása;
- néma olvasás;
- az elolvasott szöveg elmondása önmagának vagy másnak;
- elolvasott vagy elmondott szöveg felvétele és visszajátszása;
- ismétlés bármely módon;
- beszélgetés társakkal a tanult információról;
- áttekintés (előzetes vagy utólagos);

Elemi tanulási technikák

- aláhúzás: a fontosabb részek kiemelése céljából;
- átfogalmazás (parafrazeálás);
- kulcsfogalmak kiírása, definíciója;
- jegyzetelés (hallott vagy olvasott anyagból);
- a jegyzetelt anyag vizuális tagolása (aláhúzás, nyilak, betűk, számok, egyéni jelek, színek stb.);
- tanári vázlat vagy ábra értelmezése;
- fogalmak közötti kapcsolatok megkeresése és ezek rögzítése;

Elemi tanulási technikák

- fogalomtérkép;
- mellérendelt viszonyban levő fogalmak;
- ellentétes fogalmak;
- ok/okozati kapcsolat;
- összefoglalás készítése;
- kérdések feltevése
(*Mit nem értek? Mire kaptam választ?*);
- saját vagy mások által feltett kérdésekre történő válaszadás;
- ábra készítése.